

[Justitsministeren]

på dette felt tror jeg det er rigtigt, at en hurtig pådømmelse af sagerne vil kunne yde et vist bidrag til en bedre kriminalitetsbekæmpelse.

Det er imidlertid min opfattelse, at realiseringen af ønsket om en hurtig fremme af voldssagerne – et ønske, der jo i særlig grad, men ikke alene, gælder voldssager – bør ske på en anden måde end gennem en ændring af retsplejelovens regler om varetægtsfængslingsgrundene. Over for det nævnte hensyn til en effektiv kriminalitetsbekæmpelse står jo det ikke mindre vigtige hensyn til individets retsbeskyttelse, altså her hensynet til beskyttelse af den enkelte borgers personlige frihed.

Den debat, vi netop har haft om ændringen af retsplejelovens regler om anholdelse og varetægtsfængsling, har jo vist, at der bør udvises stor tilbageholdenhed med at indføre nye varetægtsfængslingsgrunde, og her mener jeg, at den foreslåede regel ikke i tilstrækkelig grad tilgodeser det sidstnævnte af de to modstridende hensyn. Efter forslaget er det nemlig muligt at varetægtsfængsle, alene fordi der er rejst en sigtelse efter en af de straffelovsbestemmelser, der er nævnt i den foreslåede regel, og fængslingen kan udstrækkes indtil sagens pådømmelse i første instans, selv om efterforskningen er helt færdiggjort, og selv om der ikke er udsigt til, at den tiltalte bliver idømt fængselsstraf.

Jeg mener således, at en gennemførelse af det foreliggende lovforslags første del vil virke både en forøgelse af antallet og en forlængelse af varigheden af varetægtsfængslingerne på en sådan måde, at det strider mod sigtet med de nye varetægtsfængslingsregler, som vi i øvrigt står over for at ville gennemføre.

Jeg mener derfor, at en imødekommelse af ønsket om en hurtig pådømmelse også af de sager, der er nævnt i forslaget, bør ske gennem fortsatte bestræbelser på at tilrettelægge sagsbehandlingen på en hensigtsmæssig måde såvel hos politiet og anklagemyndigheden som hos domstolene. Vi har da også i den senere tid set en række eksempler i praksis på, at alvorlige voldssager har fået en endog meget hurtig afgørelse.

Jeg kan derfor ikke gå ind for indførelse af den foreslåede regel om en særlig varetægtsfængslingsgrund i voldssager.

Hvad angår forslagets andet led, om beskikkelse af advokat for de forurettede i nær-

mere opregnede straffesager, kunne der måske navnlig være grund til at drøfte spørgsmålet i voldtægtssager, hvor det må erkendes, at anmelderen ikke sjældent befinder sig i en særdeles vanskelig situation.

Jeg kan i den forbindelse nævne, at jeg har foranlediget spørgsmålet om politiets og anklagemyndighedens behandling af voldtægtsanmeldelser behandlet i justitsministeriets centrale samarbejdsudvalg for politiet. Der er blevet afholdt møde herom for få dage siden, og jeg er bekendt med, at også spørgsmålet om advokatbeskikkelse for anmelderne blev drøftet. Man var bl. a. inde på, om det måske snarere er social og psykologisk bistand, anmelderne har behov for i disse sager, fremfor egentlig juridisk bistand, eller om problemet måske kan løses ved, at anmelderne altid får et tilbud om, at afhøringen hos politiet kan overværes af venner eller slægtninge.

Jeg er således enig i, at der, navnlig når det gælder anmelderne i voldtægtssager, kan være behov for at yde en eller anden form for bistand, men jeg vil gerne vente med at tage endelig stilling til, hvorledes spørgsmålet bør løses, indtil jeg har haft lejlighed til nærmere at studere referatet af samarbejdsudvalgets drøftelser. Jeg vil så meget gerne komme tilbage til retsudvalget og drøfte, hvordan vi i fællesskab løser denne del af problemet.

Hans Jørgen Jensen (S):

Selv om jeg kan have en vis sympati for intentionerne i dette forslag, mener jeg ikke, det vil være rimeligt, at man i den retsplejelov, der forhåbentlig skal vedtages i morgen, indbygger en regel som den, der her er foreslået, og som vedrører en problemstilling, vi har drøftet ret indgående i retsudvalget.

Som justitsministeren tror jeg ikke, vi skal have flere varetægtsgrunde, og jeg føler mig heller ikke overbevist om, at en regel som den foreslåede vil få den præventive virkning, som forslagsstilleren frudsætter.

Forslaget om beskikkelse af advokat til den forurettede er næppe heller den rigtige løsning på de problemer, som denne har.

Jeg skal i øvrigt henholde mig til de af justitsministeren fremsatte bemærkninger. Socialdemokratiet kan ikke medvirke til gennemførelse af det foreliggende lovforslag.